बीमकहरुले संस्थापक समूहको शेयर स्वामित्व परिवर्तन गर्न, बिक्री गर्न, एक आपसमा खरिद गर्न तथा सर्वसाधारण शेयरमा परिणत गरी नेपाल धितोपत्र विनिमय बजार लिमिटेड मार्फत कारोवार गर्ने सम्बन्धमा बीमा ऐन, २०४९ को दफा ८(घ२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बीमा समितिले बीमकहरुलाई देहायका निर्देशन दिएको छ ।

बीमकको संस्थापक शेयर कारोवार (खरिद बिक्री) गर्ने सम्बन्धमा समितिको निर्देशन

१. बीमकको संस्थापक समूहका शेयरधनीले बीमक दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त भएको मितिले कम्तीमा पाँच (५) वर्ष सम्म त्यस्तो शेयर बिक्री गर्न, धितोवन्धक राखी ऋण लिन वा नामसारी गर्न गराउन पाउने छैनन् ।

तर बीमकको सञ्चालनमा कुनै वाधा व्यवधान उत्पन्न भै बिशेष परिस्थिति सृजना हुन आएमा समितिको पूर्व स्विकृति लिई संस्थापकहरुले आपसमा त्यस्तो शेयर खरिद बिक्री गर्न सक्नेछन ।

२. दफा १ को प्रतिबन्धात्मक बाक्यांशमा उल्लिखित ब्यवस्था वमोजिम शेयर बिक्री गर्न चाहने बीमकले आफ्नो ब्यवसाय सञ्चालनमा बाधा पुगेको ब्यहोरा सञ्चालक समितिबाट निर्णय गरी यसका आधार सहित समितिमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

३. दफा २ बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन छानबिन गर्दा निवेदनको ब्यहोरा मनासिव देखिएमा समितिले त्यस्तो शेयर बिक्री गर्न स्वीकृति दिन सक्ने छ ।

४. दफा १ बमोजिमको पाँच बर्ष अवधि समाप्त भएपछि संस्थापक समूहका शेयर धनीहरुले संस्थापक शेयर खरिद बिक्री गर्दा समितिको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

५. दफा ४ बमोजिम शेयर खरिद बिक्री गर्न समितिले स्वीकृति प्रदान गर्दा कुनै ब्यक्ति, समूह वा संस्थाको नाममा चुक्ता पूँजीको बढिमा १५% सम्म शेयर स्वामित्व हुने गरी स्वीकृति प्रदान गर्नेछ ।

६. व्यवसाय सञ्चालन गर्न बीमक दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको मितिले पाँच वर्ष पूरा भएका बीमकले मात्र शेयर समूह परिवर्तन गरी बिक्री गर्न सक्ने छ ।

७. संस्थापक समूहको शेयर सार्वजनिक शेयरमा परिणत गरी बिक्री गर्दा सो समूहको शेयर स्वामित्व चुक्ता पूँजीको कम्तीमा ५१% कायम हुनु पर्नेछ ।

८. चुक्ता पूँजीको ५१% भन्दा बढी भएको उक्त समूहको शेयर स्वामित्व नेपाल धितोपत्र विनिमय बजार लिमिटेड मार्फत खरिद/बिक्री/परिणत गर्नको लागि संस्थापकहरुको शेयर लगानीको अनुपातमा समानुपातिक रुपमा ९एचय(चबतब दबकष्क० बढी हुन आउने शेयर मात्र प्रचलित कानूनको अधीनमा रही सर्व साधारण शेयर समूहमा परिणत गरी नेपाल धितोपत्र विनिमय बजार लि.मार्फत खरिद/ बिक्री गर्न सकिने छ ।

९. कुनै संस्थापक वा संस्थापक समूहमा रहेको शेयरधनीले माथि उल्लेख भए अनुसारको शेयरहरु अर्को समूहमा परिवर्तन गर्न नचाहेको भनी स्वघोषणा भएको अवस्थामा उक्त शेयर समेत सोही समूहमा रहने गरी संस्थापक समूहको शेयर स्वामित्व ५१% भन्दा कम नहुने गरी आफ्नो शेयर बिक्री गर्न पाउने छन ।

१०. संस्थापक शेयर सर्वसाधारण शेयरमा परिणत गरी धितोपत्र बिनिमय वजार लिमिटेड मार्फत कारोवार गर्न चाहने बीमकले आफ्नो सञ्चालक समितिको निर्णय र सिफारिश सहित समितिबाट पूर्व स्वीकृति प्राप्त गर्नु पर्नेछ ।

११. संस्थापक शेयर सर्वसाधारण शेयरमा परिणत गरी धितोपत्र वजार मार्फत कारोवार गर्न समितिबाट स्वीकृति प्राप्त भएपछि बीमकले कम्पनीको साधारण सभाबाट प्रवन्धपत्र तथा नियमावलीमा आवश्यक संशोधन गरी सोही बमोजिम शेयर संरचना मिलाउनु पर्नेछ ।

१२. बीमकको प्रवन्धपत्र तथा नियमावली संसोधन गर्दा सञ्चालक समितिमा परिवर्तन हुने शेयर स्वामित्वको संरचना अनुरुप प्रतिनिधित्व हुने गरी ब्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

१३. दफा ११ र १२ बमोजिमको व्यवस्था गर्न प्रवन्धपत्र र नियमावलीमा संशोधन नभए सम्म उल्लिखित शेयरहरु संस्थापक समूहकै शेयरको अंश मानिने छ ।

१४. माथि दफाहरुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि शेयर बिक्री/परिणत पश्चात कायम हुन आउने संचालक समितिको सदस्य नियुक्त गर्दा कुनै एक समूहको शेयरधनीहरुले मात्र आफ्नो समूहको प्रतिनिधि मनोनीत वा निर्वाचित गर्न पाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

१५. एकपटक सर्वसाधारण शेयरमा परिणत भैसकेको शेयर अंश पुनः संस्थापक वा संस्थापक समूहको शेयरमा परिणत गर्न पाइने छैन ।

१६. संस्थापक समूहमा रहेको शेयर अंश सर्वसाधारण शेयरमा परिणत गरी बिक्री गर्ने व्यक्ति/संस्था कालो सूचिमा रहेको भएमा निजको शेयर कर्जा चुक्ता गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र त्यस्तो शेयर बिक्री गर्न पाइने छ । कालो सूचिमा रहे नरहेको व्यहोरा बीमकले नै यकिन गर्नु पर्नेछ ।

१७. बीमकको सञ्चालकको पदमा वहाल रहेको अवस्थामा समेत सस्थापक समूहको शेयर सर्व साधारणमा परिणत गर्न सकिने छ । तर त्यस्तो खरिद बिक्री सम्बन्धी प्रकृया प्रचलित कानूनको अधीनमा रही गर्नु पर्नेछ ।

१८. बीमकको अघिल्लो आर्थिक बर्षको लेखा परिक्षण भई समितिबाट त्यस्तो बित्तीय विवरण स्वीकृत भएको हुनु पर्नेछ ।